

srede predsednika in njegovega namestnika, tajnika in njegovega namestnika, blagajnika in njegovega namestnika. Izvenkranjski tajniki posamnih oddelkov, ki naj se razdele tako, da jeden pripada Štajerskemu, jeden Koroškemu in jeden Primorskemu, se v načelstvu izvolijo za drugega, tretjega in četrtega tajnika.

Načelstvo vsprejmlje poročila posamnih oddelkov in sklepa o njih; poročila in nasvete posamnih udov, društev, zadrug in pododborov oddaja oddelkom v pretres in poročanje. Načelstvo sprejmlje ude v društveno zvezo, organizuje krajevne, okrajne in deželne odbore in sploh izvršuje vrhovno vodstvo nad vsem društvenim delovanjem. Seja načelstva je sklepčna, če so navzoči vsaj štirje njegovi člani. Načelstvo voli in sklepa z nadpolovično večino glasov. Predsednik, ozircma njegov namestnik, sklicuje seje in predseduje. Načelstvo se pa mora sklicati v sejo tudi, če to zahtevajo vsaj trije njegovi člani.

§ 8. Občni zbor. Redno se vrši občni zbor vsako leto meseca avgusta; izredno pa, če ga zahteva tretjina rednih udov. Občni zbor voli vsako tretje leto odbor; vsako leto pa tri pregledovalce računov, sklepa o poročilu načelstva v zadnjem upravnem letu, ki se sklepa 31. julija, o spremembi pravil in o razdružitvi društva. Občni zbor se naznanja po slovenskih časopisih vsaj 14 dni prej. Sklepčen je ne glede na število navzočih udov in sklepa po nadpolovični večini glasov. Čas, kraj in dnevni red občnega zbora določa načelstvo, istotako časopise, v katerih se razglša občni zbor.

§ 9. Razsodišče. Pri prepisih iz društvenega razmerja voli vsaka stranka po dva razsodnika. Razsodniki si volijo predsednika izmed družih društvenikov. Proti razsodbam tega razsodišča ni ugovora.

§ 10. Razpust društva. Društvo preneha, če je razpusti gosposka ali če se to sklene pri občnem zboru z dvetretinjsko večino. Društveno premoženje prevzame za slučaj, da gosposka ruzpusti društvo, mestna branilnica ljubljanska in je izroči novemu društvu, ako se ustanovi tekom petih let z enakim namenom. Če se pa to ne zgodi, pripade po petih letih polovica premoženja družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, druga polovica jednaki družbi za Istro.

Ako pa društvo preneha po lastnem sklepu; določi občni zbor zajedno, z katere namene se porabi društveno premoženje.

§ 11. Začasna določila. Predlagatelji teh pravil vsprejmljejo, brž ko so potrjena, oglase za društvo. Ko je oglašanih vsaj 50 udov, skličejo ustanovni shod, pri katerem se voli odbor. Potem je društvo ustanovljeno.

Politični pregled.

— »Der Süden« Ravno smo prejeli 6. številko edinega glasila v nemškem jeziku za koristi hrvatskega in slovenskega naroda, izhajajočega na Dunaju. Tudi ta številka ima

prilogo. Vssbina je zopet jako zanimiva in bogata. List „Der Süden“ so, kakor znano ustanovili gg. državni poslanci hrvatskega in slovenskega naroda ter zastopa odločno koristi in težnje imenovanih dveh narodov. A mimo tega beri se ta časopis dosledno za slovansko vzajemnost, koja nam jamči, da se bodo naši narodni idejali prej ali slej vendar izpolnili. List „Der Süden“, ima pa tudi nalogo, da na temelju resnice in prava seznanja tuji svet, z našimi odnošaji in težnjami, ter da pobija neresnico, katero o nas vedno razširjujejo neprijateljski nam časopisi židovsko-nemški, madjarski i. t. d. Odkriva pa tudi grozne krivice, ki se nam i Hrvatom gode. Od nas je odvisno, da zagotovimo obstanek temu neustrašenemu sobojevniku na publicističnem polju, ter da mu podamo tudi sredstva za ojačenje in potrebu razvoj. Na Slovenskem je še v mnogih imovitih rodbinah, v kavarnah, gostilnah i. t. d. nemških. Slovencem in Slovanom sploh protivnih listov. Odstranimo ta židovsko-nemški otrov in naročimo se na list „Der Süden“. Ta list izhaja 1. in 15. vsakega meseca z obilno in zanimivo vsebino. Ker se mogo še številke od meseca avgusta prejeti, znaša naročnina do konca leta samo eden goldinar. Uredništvo in upravnništvo je na Dunaju I. Plankengasse 4.

Državni zbor. — Prva seja poslanske zbornice bo namenjena samo izrazu sožalja na nenadni smrti cesarice Elizabete Predsednik-starosta, poslanec Zurkan, bo dal izraza čutilom zbornice. Drugi dan bo predsednik-starosta Zurkan o tem obvestil cesarja v posebni avdijenci. V drugi seji dne 28. t. m. bo volitev predsednika in šele 30. t. m. se začne redne seje.

Vlada in desnica. — Minoli ponedeljek dne 19. t. m. zbrali so se na Dunaju člani parlamentarne komisije desnice na posvetovanje z ministerskim predsednikom grofom Thunom. Izmed slovenskih poslancev je grof Thun povabil dr. Ferjančiča in Robiča. Namen posvetovanju je bilo, obvestiti voditelje desnice o vladnih namenih in pojasniti razmerje mej vlado in mej večino.

Glasovi o spravi. — Neposredno po smrti cesarice začeli so se v listih pojavljati glasovi, naznanjajoči, da hoče vlada sedaj še enkrat poskusiti spravo, češ, da so sedaj vse stranke za to bolj disponirane, kakor kdaj poprej. Menda je želja oče te misli. Dosedanje izjave nemških in čeških listov vsaj je ne potrjujejo. Čehi odklanjajo odločno preklic jezikovnih naredb, Nemci zopet pravijo, da ne odnehajo od obstrukcije, dokler se jezikovne naredbe ne prekličejo. V tacih razmerah skoro ni upati, da bi eventualen nov poskus sprave mogel imeti kaj uspeha, tudi če bi vlada skušala ustreči deloma Čehom in deloma Nemcem na ta način, da bi namestu sedanjih jezikovnih naredb uveljavila modificirane naredbe.

Regulacija uradniških plač — V ponedeljek je oficijozna „Wiener Abendpost“ razglšala za vse uradništvo veselo vest, da je cesar sankcioniral že predlanskim sklenjeni zakon o zvišanju uradniških plač in da stopi ta zakon v veljavi 1. oktobra t. l. S tem je država plačala star dolg.

Ogerska — Vlada je parlamentu že predložila zakonski načrt, s katerim se v večem spomin inartikulirajo za sluge pokojne cesarice za Madjare in zakonski načrt, ki določa, da je cesarici v Budimpešti postaviti spomenik.

Anarhisti. — S filozofičnimi capami zaodeti blazni anarhizem pač zasluži, da se zatre, če treba tudi z najkru-tejšimi sredstvi. V tem so vsi trezno misleči ljudje jednega mnenja in čuje se samo jeden glas, naj se že skoro store v to primerni koraki. Mej vsemi projekti, katere je bilo te dni čitati, je najprimernejši nasvet „Reichswehr“, naj bi vse države sklenile novo genevsko konvencijo, Rusija pa naj poprime inicijativo.

Francija. — Bliža se konec za Francijo toli žalostne in škodljive Dreyfussove pravde. Po sammoru podpolkovnika Henryja, po odstopu šefa generalnega štaba Boisdeffra, po

ubegu majorja Esterhazyja in podpolkovnika du Paty de Clama ne verjame javno mnenje nič več, da se je pri Dreyfusovi aferi postopalo popolnoma pravilno in nepristransko. Kaže se sicer, da je Dreyfuss kriv, ali kaže se tudi, da so utekli zasluženi kazni razni drugi višji lopovi in z ozirom na to je ministerstvo sklenilo revizijo Dreyfusove pravde. Posledica tega sklepa je, da je odstopil vojni minister general Zurlinden.

Sudan. — Z zmago pri Andurmanu je Angleška dosegla kolosalnejši uspeh, nego se splošno misli. Pobivši „Mahdijevce“ je postal ves Sudan njena last in s tem je že dosegla polovico tega, kar je za nje svetovno pozicijo življenskega pomena, dosegla je na pol zvezo Kaplandije z Egiptom.

Obrtnija.

XVIII. Zbornični tajnik poroča imenom I. in II. odseka, da je Nj. ekselencia gospod trgovinski minister poslal z dnem 6. junija 1898, št. 1671 zbornici naslednji ukaz: „Spričo nameravanih velikih gospodarsko-političnih zadač, treba je bolj kakor kedaj složnega delovanja vseh v gospodarstvu delujočih faktorjev, da se dosedanje moči ohranijo in vkrepijo.

Koristonosen upliv sredstev, ki se morajo z ozirom na te zadače rabiti, se sme takrat pričakovati, če se bode vsaka okolnost naslanjala na spoznanje pravih potreb.

Če so tudi udeleženi krogi potom korporacij ali neposredno skrbeli te potrebe izslediti in razjasniti, vendar je dozdej nedostajala organična skupnost in zveza z državno upravo in je posledna v mnogih slučajih brez posredovanja v poklicanih krogih sama razsojevala.

Vsled teh razmer je smatrala vlada za svojo dolžnost, ustanoviti organizacijo, ki je sposobna izpodbuditi rešitev, ki bi zadovoljila velike občne koristi narodne blaginje, in udeležencem omogočila sodelovanje pri začetnih, na tem polju potrebnih delih. V ta namen se je ustanovil industrijski in poljedelski svet, čegar pravila imajo Najvišje potrdilo. Ker se mora takoj misliti na sestavo odseka za industrijo, obrt in trgovino pri industrijskem in poljedelskem svetu, vabim slavno zbornico, da brž ko mogoče voli enega člana in enega namestnika in mi imena voljenih do 20. junija t. l. naznani.

Z ozirom na nalogo industrijskega in poljedelskega sveta bi bilo želeti, da slavna zbornica zlasti take osebe voli, ki v odlični meri pri kakem industrijskem, obrtnem ali trgovinskem obratu praktično delujejo.“

Ker ni bilo mogoče javne seje tako sklicati, da bi se bilo ukazu Nj. ekselence gospoda trgovinskega ministra moglo ustreči do določenega dneva, je predsedstvo povabilo oba odseka, ki sta soglasno oziraje se na določila pravilnika za industrijski in poljedelski svet izvolila za člana gosp. zborničnega svetnika Jos. Lenarčiča in za namestnika gospoda zborničnega

svetnika Feliksa Stareta. Oba odseka torej predlagata Čestita zbornica naj to volitev potrdi. — Predlog se ednoglasno sprejme.

Zbornični svetnik Jos. Lenarčič se zahvali za zaupanje, katero se stavi nanj. Sprejel je izvolitev radovoljno in se bo prizadeval to zaupanje opravičiti. Obrača se pa tudi na gospode zbornične člane, da ga po svojih močeh podpirajo in mu dajo one podatke o industrijah, obrtih in trgovini zastopanih od njih, katera bi po njihovem mnenju mogel porabiti. Po § 1. tega pravilnika ima industrijski in poljedelski svet nalogo, v zadevah, ki zadevajo interese industrije obrta in trgovine ter poljedelstva, gozdarstva in rudarstva, na poziv trgovinskega oziroma poljedelskega ministra ali iz lastnega nagiba, izrekati mnenja in staviti predloge.

Industrijski in poljedelski svet obstoji po § 2. z dveh odsekov od katerih je eden v posvetovanje zadev industrije, obrta in trgovine dodan trgovinskemu ministerstvu, drugi v posvetovanje zadev poljedelstva, gozdarstva in rudarstva po poljedelskemu ministerstvu. Vsak odsek sestoji iz 75 članov in ravno toliko namestnikov. Odsek za industrijo, obrt in trgovino, spada v tri stalne izdelke, ki se imajo posvetovati o zadevah, spadajočih v naslednja vodiča:

1. Priprava gradiva za premembe v avtomnovem carinskem tarifu in za skepanje trgovinskih pogodb s tujimi državami.

2. Uredbe za razširjenje prometa.

3. Uredbe za izboljšanje domačih proizvodnih razmer, v kolikor se nanašajo na uredbo in obratno poslovanje in pa na storilno sposobnost industrijalnih in obrtniških podjetij.

Oddelki so določeni, da zbirajo gradivo glede predmetov, ki so jim odkazani po odseku in da pripravljajo predloge za razpravo v skupnem zboru.

Govornik je prigrasil vstop v prvi oddelek, ker je bilo za 2. in 3. največ oglasil. — Zbornica je vzela ta naznanila z zadovoljstvom na znanje.

XIX. Ko je zbornični predsednik zopet predsedstvo prevzel, je zbornični tajnik poročal. 1. O slamopletarskih tečajih.

Jednako lanskemu učnemu načrtu so se tudi letos nameravani učni tečaji tako razdelili, da je učni tečaj v vsakem posameznem kraju trajal okoli 14 dni.

Poučevalo se je:

1.	V Domžalah	od 15. okt. 1897	do 4. nov. 1897	63	obiskovalcev,
2.	Mengšu	» 5. nov. »	» 19. »	» 55	»
3.	Trzinu	» 20. » »	» 3. dec. »	101	obiskovalec,
4.	Radomljah	» 4. dec. »	» 18. »	» 87	obiskovalcev,
5.	Šmarci	» 19. » »	» 3. jan 1898	51	»
6.	Rovi	» 4. jan. 1898	» 18. »	» 42	»
7.	Moravčah	» 19. » »	» 3. feb. »	160	»
8.	Cerkljah	» 4. feb. »	» 18. »	» 106	»
9.	Lukovici	» 19. » »	» 5. marc. »	84	»
10.	Prevojah	» 6. marc. »	» 20. »	» 102	»